

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 4. Quibus industriis & cautelis Operarius uti debeat in ægrorum Visitatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

vita per talem visitationem lucratur; id quod Siracides Eccl. 7. insinuavit dicens: *Non te pigeat visitare Infirmum; ex enim in dilectione firmaberis.* Et clarius S. Gregorius p. 2. p. 1. c. 5. *Boni Rectores, inquit, etsi iam summa contemplando appetant, necessitatibus tamen Infirmantium compatiendo misentur, quia tunc ad alta charitas mirabiliter surgit; cum ad ima Proximorum se misericorditer demittit; & cum benigne descendit ad infima, valenter recurrit ad summa.* 3. Tandem requirit eadem observatio temporis, ut opportunè & discretè visitentur; ut scilicet neque tum, quando ob morali vehementiam parùm apti sunt atque dispositi ad aliorum allocutionem, visitentur; neque nimis longo tempore continuatis colloquijs & exhortationibus graviter fatigentur, uti jam supra priori capte in simili casu dictum est.

§. IV.

Quibus industriis & cautelis Operarius uti debeat in Aegrorum Visitatione.

I. **Q**uemadmodum periti atque seduli corporum humanorum Medici non solum contenti sunt, ut, quocunque modo suo muneri satisfaciant, sed varias industrias excogitant & adhibent, quibus majorem semper in morbis Infirmorum cognoscendis atque curandis dexteritatem, felicitatemque assequantur, ita idipsum Operarius tantò majorem sollicitudine præstare debet, quantò potior est animarum, quàm corporum salus.

II. Itaque primò conetur, ægrotorum suorum, ut rectè monet Rituale Romanum, notam seu catalogum habere, in cuiusque statum atque conditionem cognoscat, eorumque memoriam facilius retinere, & illis opportunè subvenire possit. 2. Pariter conetur habere in promptu argumenta, atque alia, quæ eo tempore, in quò tantum est momenti, uti esse possint; qualia sunt præcipuè exempla ac dicta Sanctorum, & eorum maximè, qui in simili necessitate olim constituti, pulchriora virtutis ac patientiæ exempla reliquerunt. 3. Cum labilis sit hominum memoria, nec sufficiens semper ad ea, quæ ipsi credita sunt, firmiter retinenda, non parùm expediet, si semper librum aliquem spirituales secum habeat, ex quo vel devotas aliquas preces cum aut coram ægro recita-

recitare, vel certè pias aliquas ac salutare doctrinas ægro prælegere possit. 4. Quia interdum accidere potest, ut vel ob Infirmorum copiam, vel alia gravia negotia Infirmo cuiuspiam inservire non possit, id præstandum curabit per alios Sacerdotes (ut iterum Rituale Romanum monet) si quos habet in sua Parochia, aut saltem per laicos homines pios, & Christiana charitate præditos, quos proinde interdum ex instituto ad hoc opus charitatis instruere oportebit. Imò interdum ipsos Infirmos sic instruere studebit, ut in absentia Operarij seipsum solari, atque ad varios virtutum actus, patientiæ maximè, excitare possint. 5. Eundem in finem etiam suadere poterit, ut libri spirituales ad instructionem, excitationemque ægri idonei ipsius vel ab ipso Operario oblatis, vel certè aliunde conquisiti ad lectum habeantur, & interdum vel ab ipso Infirmo, si vires permittunt, vel certè ab alijs prælegantur. 6. Studebit etiam Crucifixi effigiem, numismata indulgentias habentia, aut sacras Reliquias secum habere, ut, ubi necessitas exegerit, ad solatium ipsi ægro applicari, vel deosculanda, pièque deveneranda offerri queant. 7. Denique ut tanto majori cum fructu atque dexteritate munus hoc obeat, etiam domi frequenter consideret, & examinet, quem successum media à se adhibita habuerint, aut quâ ratione meliùs fortè spiritualibus Infirmorum suorum necessitatibus occurrere possit.

III. Jam verò cautelas quod attinet, earum aliqua circa corpus proprium, alia circa animam sunt adhibendæ ab Operario. Prioris generis sunt, ut magnam sanitatis propriæ rationem habeat memor doctrinæ à Siracide datæ c. 30, dum dicit: *Melior est pauper* (id est, Operarius cum moderato fervore alius inserviens) *quàm dives*, (id est, Operarius cum indiscreto excessu aliorum salutem procurans) *imbecillus* & *flagellatus malitia*, id est, corporis infirmitate, quia, ut S. Ignatius, teste Ribadeneira l. 5. vir. c. 8. dicebat, æger raro aliquid in utilitatem aliorum facere potest, sanus verò plurimum. Hinc dicere quoque solebat, pluris sibi esse cuiusvis Fratris salutem, quàm omnes thesauros. Id quod Operarius quoque circa seipsum tantò accuratiùs observare debet, quanto plures sunt, quibus sanitas ipsius, operaque est necessaria. Itaque sedulò caveat, ne aut indiscretis vigilijs apud ægrum

susceptis sanitatem lædat, aut nimis propinquè faciem aegri applicet, halitumque malignum (maximè si contagiosus sit morbus) attrahat, sed potiùs ad latus ipsi assistat; caveat tamen, ne lectum facilè aeger aperiat, sicque venenato calore (non rarò cum manifesto Operariorum periculo factum est) adstantem inficiat. Nec spernendum est monitum aliquorum, qui suadent, ut, nisi Sacrificium adhuc offerendum aliud exigat, non facilè jejunus aegrum accedat, sed & balsamo aut alio simili remedio instructus sit, quo, si fortè ob nimium fetorem vel calorem corpori deliquium suboriri advertat, malum illud repellere, virèsque reparare queat: ant certè si simile remedium habere non potest, fenestras aperiri, aut ex juniperi suffitum excitari jubeat, ipse verò attractum cubiculi malignum aèrem frequenti, sed modesta tamen excreatione, maxime ubi ab agro discesserit, ejiciat. Animi cautela in eo præcipuè consistit, ut, quò magis famæ suæ, innocentiaque consulat, nunquam facilè cum aegro, præsertim cum feminis, clausâ januâ & extra conspectum aliorum loquatur, sed semper socium secum habeat, qui eo in loco consistat, ubi videre colloquentes, sed non, quæ secreta esse oportet, audire possit quantum loci dispositio patietur; quòd si non pateretur, saltem curet, ne ostium sit clausum, vel locus obscurus; & tunc longiùs, quàm necesse sit, colloquium absque socio non protrahatur.

S. V.

Quid circa Visitationem aegrorum in specie & praxi sit observandum.

I. **A**Ntè, quàm Operarius ad Infirmum vocatus, pedem è domo moveat, prima illius cura, si tempus patiat, esse debet, ut per devotam orationem aegris, quos adjuvandos suscepturus est, divinum Numen propitiet, quòd commodissimè per orationem consuetam Ecclesiæ: *Veni Sancte Spiritus, &c.* aut, *Actiones nostras quasumus, &c.* fieri posset. Quibus breviter adjungi posset perbrevis oratio, quâ B. Virginis quoque, & S. Angeli Custodis utriusque (illius scilicet, qui aegris, & qui Operarij curam gerit) uti & aliorum Patronorum suffragium impleretur. Quòd si tamen periculum in mora esset, possent hæ orationes in ipso ad aegrum itinere peragi.

II. Pro-